

Nazwa wyrobu: **TEMADUR ACCELERATOR**

Data aktualizacji : 24.08.2010.

Zastępuje: 05.06.2008.

Data pierwszej edycji: 23.10.1997.

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU

	Producent: Tikkurila OY	Dystrybutor: Tikkurila Coatings Sp. z o.o.
Adres:	P.O.Box 53, FIN-01301 Vantaa, Finlandia	ul. I. Mościckiego 23 39-200 Dębica
Tel:	+ 358 9 857 741	+ 48 14 676 98 05
Fax:	+ 358 9 8577 6911	+ 48 14 676 98 06

Telefon awaryjny +48 14 633 06 82 , 637 26 66 czynny cała dobę

1.1 Identyfikacja preparatu

Nazwa handlowa
TEMADUR ACCELERATOR

Kod produktu
990 0746

1.2 Zastosowanie

Stosowany jako przyspieszacz utwardzania farb i lakierów poliuretanowych typu TEMADUR.

2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

Produkt łatwopalny.

Produkt szkodliwy; Xn.

Produkt niebezpieczny dla środowiska; N.

Działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe. Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy. Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Szczegółowe wytyczne dot. zagrożenia w pkt.15.1

3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1 Charakterystyka chemiczna

Roztwór przyspieszający utwardzanie farby.

3.2 Niebezpieczne składniki

Nazwa substancji	Numer CAS	Numer indeksowy	Numer WE	Zawartość %	Klasyfikacja składnika
Węglowodory lekkie aromatyczne	64742-95-6	649-356-00-4	265-199-0	25 – 50 %	Xn; N; R10-37-65-66-67-51/53
Octan butylu	123-86-4	607-025-00-1	204-658-1	25 – 50 %	-; R10-66-67
Octan 2-metoksy-1-metyloetylu	108-65-6	607-195-00-7	203-603-9	25 - 50 %	Xi; R10-36
Dilaurynian dibutylocyny	77-58-7	-	201-039-8	< 1 %	Xn; N; R36/38-48/22-50/53

*) Rozpuszczalnik nie jest klasyfikowany z przypisanym zwrotem R45, ponieważ zawiera benzen w ilości mniejszej od 0,1

4. PIERWSZA POMOC

4.1 Ogólne wskazówki

W przypadku wystąpienia objawów zatrucia lub w przypadkach wątpliwych zaleca się uzyskać poradę lekarza.

4.2 Po przedostaniu się do dróg oddechowych

Osobie poszkodowanej zapewnić dopływ świeżego powietrza i utrzymać ją w ciepłe.

4.3 Po zetknięciu ze skórą

Zdjąć zabrudzone ubranie. Skażoną skórę umyć dokładnie wodą i mydłem lub innym odpowiednim środkiem czyszczącym.

4.4 Po kontakcie z oczami

Gałkę oczną przemyć obficie czystą wodą przez ok. 10 min., odchylając powiekę od gałki ocznej.

Skonsultować się z lekarzem okulistą.

4.5 Po połknięciu

Natychmiast skonsultować się z lekarzem. Osobę poszkodowaną uspokoić. **Nie wywoływać wymiotów.**

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1 Właściwe środki gaśnicze

Gaśnica pianowa, proszkowa, śniegowa, mgła gaśnicza (wodna)

5.2 Środki gaśnicze niedozwolone ze względów bezpieczeństwa.

Strumień wody

5.3 Szczególne zagrożenia związane z pożarem.

W czasie pożaru powstaje gęsty, czarny dym z niebezpiecznymi produktami rozkładu. Unikać wdychania dymu.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA ŚRODOWISKA

6.1 Środki ostrożności dotyczące bezpieczeństwa

Nie wdychać oparów. Chronić przed zapaleniem

6.2 Środki ostrożności dotyczące ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się produktu do sieci kanalizacyjnej lub do wód gruntowych.

6.3 Metody czyszczenia/ zbierania

Rozlany materiał odgrodzić środkami pochłaniającymi np. piaskiem, wermikulitem, zebrać do szczelnych pojemników następnie usunąć zgodnie z lokalnymi przepisami. Do czyszczenia zaleca się stosowanie detergentów, w miarę możliwości nie używać rozpuszczalników.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

7.1 Stosowanie

Zapewnić dobrą wentylację, gdyż opary są cięższe niż powietrze i mogą tworzyć z nim mieszaninę. Materiał stosować z dala od źródła ognia i innych źródeł zapalnych. Zapewnić ochronę przed wyładowaniem elektrostatycznym.

7.2 Przechowywanie

Przechowywać w oryginalnym, szczelnie zamkniętym opakowaniu, w chłodnym pomieszczeniu z daleka od źródeł ognia, ciepła i bezpośredniego promieniowania słonecznego.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1 Kontrola narażenia

8.1.1 Kontrola narażenia na stanowisku pracy

Zapewnić odpowiednią wentylację. Postępować zgodnie z prawnymi uregulowaniami odnośnie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.03.169.1650)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2004 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy czyszczeniu powierzchni, malowaniu natryskowym i natryskiwaniu cieplnym (Dz.U.04.16.156)

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz.U. Nr 217 z 18.12.2002r poz. 1833 z późniejszymi zmianami (Dz.U.02.217.1833, Dz.U.05.212.1769) .

Octan butylu	NDS –	200 mg/m ³ ,
	NDSCh –	950 mg/m ³ .

NDS – najwyższe dopuszczalne stężenie w środowisku pracy

NDSCh – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe w środowisku pracy

Częstotliwość wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy została określona w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20.04.2005 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.05.73.645 z dnia 28 kwietnia 2005)

8.2 Ochrona dróg oddechowych

W przypadku, gdy wentylacja jest niedostateczna, stosować odpowiednio certyfikowane środki ochrony dróg oddechowych, wyposażonych w filtr par lub gazów, a w czasie szlifowania wyposażonych w filtr pyłowy. Podczas natrysku używać właściwego sprzętu ochrony dróg oddechowych wyposażonych w filtr pochłaniający pyły oraz pary. W przypadku długotrwałej pracy używać respiratorów wyposażonych w niezależny pobór powietrza.

8.3 Ochrona rąk

Zalecane jest stosowanie rękawic ochronnych (np. z gumy nitylowej) oraz maści ochronnej do skóry.

8.4 Ochrona oczu

Podczas natrysku stosować okulary ochronne

8.5 Ochrona skóry i ciała

Podczas natrysku nosić ubranie ochronne.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1 Forma/ postać	ciecz
Zapach	swoisty
9.2 Ważne dane fizykochemiczne	
9.2.1 Temp. wrzenia	126 °C *)
9.2.2 Temp. zapłonu/ punkt zapłonu	23 °C *)
9.2.3 Temp. samozapłonu	
9.2.4 Granica wybuchowości	
a) dolna	1,4 % obj
b) górna	8,0 % obj *)
9.2.5 Gęstość (dla farby)	0,90 g/cm³
9.2.6 Ciśnienie	1,2 kPa (20 °C) *)
9.2.7 Rozpuszczalność	
a) w wodzie	nierozpuszczalne

Współczynnik lotności (BuAc=1) : 1,0 *)

*) = Octan butylu

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1 Warunki, których należy unikać

Opary rozpuszczalnika mogą tworzyć mieszaninę wybuchową z powietrzem.

10.2 Materiały, których należy unikać:

Należy unikać silnych zasad, kwasów, środków utleniających aby zapobiec reakcjom wydzielania ciepła.

10.3 Niebezpieczne produkty rozkładu

W czasie pożaru powstaje gęsty, czarny dym z niebezpiecznymi produktami rozkładu. Narażenie na produkty rozkładu może spowodować zagrożenie zdrowia i życia.

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Toksyczność ostra

Brak dostępnych danych dla produktu.

Octan butylu

LD50 (doustnie, szczur) = 13100 mg/kg,
LD50 (skóra, królik) > 5 g/kg,
LC50 (inhalacyjnie, szczur) = 2000 ppm/4 godz.,
LCLo (inhalacyjnie, świnka morska) = 67 g/m³/ 4 godz.

11.2 Podrażnienia i poparzenia

Zobacz 11.4

11.3 Uczulenia

11.4 Objawy działania:

Podczas wdychania

Wdychanie oparów rozpuszczalników może być szkodliwe. Długotrwałe wdychanie oparów rozpuszczalników powyżej dopuszczalnego stężenia może szkodzić zdrowiu i prowadzić do: podrażnienia błony śluzowej i układu oddechowego, uszkodzenia nerek, wątroby i centralnego układu nerwowego. Objawami są zawroty i bóle głowy.

Po zetknięciu ze skórą

Długi kontakt z preparatem może powodować utratę naturalnej warstwy ochronnej przez skórę, jej podrażnienie lub zapalenie skóry (dermatitis). Zachłapanie oczu może powodować podrażnienia.

Inne objawy

Stwarza zagrożenie po połknięciu.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1 Ekotoksyczność

Toksyczność dla organizmów wodnych

Brak dostępnych danych na temat produktu

Węglowodory lekkie aromatyczne:

LC50 = 1-10 mg/l, ryby, skorupiaki, algi (szacunkowo); toksyczne.

Dilaurynian dibutylocyny:

LC50 = 1-2 mg/l, ryby, toksyczne
EC50 = 0,66 mg/l, daphnia magna; bardzo toksyczne

12.2 Trwałość i degradowalność

Biologiczna degradowalność

Węglowodory lekkie aromatyczne: 78 % w 28 dniowym teście ulega biodegradacji.:

Potencjał biakumulacyjny

Węglowodory lekkie aromatyczne: współczynnik oktanol/woda log Pow=3,7 - 4,5 (szacunkowo)

12.3 Inne informacje

Brak dostępnych danych na temat produktu

Nie dopuścić do przedostania się składników farby do wody gruntowej, sieci kanalizacyjnej lub do ścieków.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI**13.1 Odpad produktu**

Zbierać pozostałości do pojemników na odpady. Usuwać zgodnie z obowiązującym prawem. W wykazie odpadów wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112 z 2001r. poz. 1206) znajduje się :

Odpady farb i lakierów zawierających rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne - kod 08 01 11

13.2 Puste opakowania

Opróżnione pojemniki zawierające opary rozpuszczalników są niebezpieczne pod względem powstania pożaru, wybuchu i szkodliwości. Puste pojemniki skierować do wtórnego przerobu lub usunąć zgodnie z lokalnymi przepisami.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE**14.1 Transport drogą lądową**

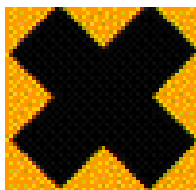
14.1.1 Numer rozpoznawczy materiału	1263
14.1.2 Grupa pakowania	III
14.1.3 Klasa transportowa	3
14.1.4 Określenie towaru	materiał pokrewny farbie

14.2 Transport drogą morską

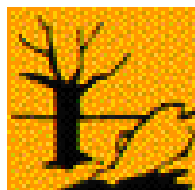
14.2.1 Klasa IMDG	3
14.2.2 Określenie towaru	materiał pokrewny farbie
14.2.3 EmS	3-05

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Klasyfikacja preparatu zgodna z Ustawą o Substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001. z późniejszymi zmianami.

15.1 Etykieta:**15.1.1 Oznaczenie stopnia zagrożenia**

Xn – Produkt szkodliwy

N – Produkt niebezpieczny dla środowiska

15.1.2 Zawiera

Octan 2-metoksy-1-metyloetylu
Węglowodory lekkie aromatyczne

15.1.3 Symbol zagrożenia R

- R10 Produkt łatwo palny.
- R36/37 Działa drażniąco na oczy i drogi oddechowe
- R65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.
- R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy..
- R51/53 Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

15.1.4 Symbol zagrożenia S

- S23 Nie wdychać par / rozpylonej cieczy.
- S26 Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

- S29 Nie wprowadzać do kanalizacji.
S38 W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować odpowiednie indywidualne środki ochrony dróg oddechowych

15.1.5 Źródła podstawowych uregulowań prawnych:

- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 790/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin .
- Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z dnia 11 stycznia 2001 (Dz.U. z 2001 r. nr 11 poz. 84) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.05.201.1674 z dnia 14 października 2005)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych z późniejszymi zmianami (Dz.U.03.171.1666, Dz.U.04.243.2440, Dz.U.07.174.1222)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych z późniejszymi zmianami (Dz.U.03.173.1679, Dz.U.04.260.2595)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2007 w sprawie karty charakterystyki (Dz.U.07.215.1588)
- Ustawa o odpadach z dnia 20 czerwca 2001 wraz z późniejszymi zmianami (Dz.U.07.88.587, Dz.U.07.88.587, Dz.U.05.175.1462)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.01.112.1206)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30.12.2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.05.11.86)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy z późniejszymi zmianami (Dz.U.03.169.1650, Dz.U.07.49.330)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 stycznia 2004 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy czyszczeniu powierzchni, malowaniu natryskowym i natryskiwaniu cieplnym (Dz.U.04.16.156)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20.04.2005 roku w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.05.73.645 z dnia 28 kwietnia 2005)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy z późniejszymi zmianami (Dz.U.02.217.1833, Dz.U.05.212.1769, Dz.U.07.161.1142)
- Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych z późniejszymi zmianami (Dz.U.02.199.1671, Dz.U.04.96.959, Dz.U.04.97.962, Dz.U.04.173.1808, Dz.U.05.141.1184, Dz.U.05.90.757, Dz.U.05.141.1184, Dz.U.06.249.1834, Dz.U.07.176.1238)
- Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. z późniejszymi zmianami (Dz.U.05.178.1481, Dz.U.07.99.667)
- Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 w sprawie detergentów
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów z późniejszymi zmianami (Dz.U.04.168.1762, Dz.U.05.39.372, Dz.U.06.127.887, Dz.U.06.239.1731, Dz.U.07.1.1, Dz.U.07.116.806)

16. INNE INFORMACJE

16.1 Wykaz zwrotów R użytych w p.2

- R10 Substancja łatwopalna
- R36 Działa drażniąco na oczy.
- R36/38 Działa drażniąco na oczy i skórę.
- R37 Działa drażniąco na drogi oddechowe
- R48/22 Działa szkodliwie po połknięciu; stwarza poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.
- R50/53 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
- R51/53 Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
- R65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
- R66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry
- R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

16.2 Pozostałe informacje

Informacje zawarte w karcie bezpieczeństwa są zgodne z aktualnym stanem naszej wiedzy oraz aktualnym stanem prawnym i zostały zebrane pod kątem wymagań bezpieczeństwa, nie stanowią jednocześnie gwarancji jakości produktu.

Dodatkowe informacje dostępne u producenta:

Adres: Tikkurila Services Oy, Product Safty,
P.O. Box 53, FIN-01301 VANTAA
FINLAND

Tel: + 358 9 857 721

Fax: + 358 9 8577 6936